

Opiskelijapalautteen hyödyntäminen ammattiliitoissa: case Suomen Ekonomit

Juha Oksanen
Tutkimuspäällikkö
Suomen Ekonomit

23.1.2017

EKONOMIT
MER

Suomen Ekonomit ja ”Palautetta ekonomikoulutuksesta –kokonaisuus, taustaa

- Koulutuspolitiikka on Suomen Ekonomien ydintoimintaa (jäsenpalautteidenkin pohjalta tärkeäksi koettuna) → tavoitteena kauppatieteellisen koulutuksen laadun ja arvostuksen ylläpitäminen & kehittäminen
- Palautekokonaisuus tuottaa keskeistä tausta-aineistoa koulutuspoliittisen ja muun vaikuttamistyön taustalle, merkittävät työaika- ja rahapanostukset vuosittain
- Kokonaisuuteen liittyy vakituisia ja vaihtuvia tiedonkeruu- ja raportointiosioita ja sen osaksi voidaan lukea myös vuosittain jaettava Opetuspalkinto.

- Ekonomikoulutuksen laadunarviointikokonaisuuden kehittäminen alkoi 1990-luvun alussa (allekirjoittanut tuli mukaan koulutuspolitiikan tiimiin sitä kehittämään 1999)
- Pää tavoite on ollut tarjota yliopistoille objektiivinen ja kattava tapa kerätä tietoa koulutusosalta ja saada itse tutkittua taustatietoa oman toiminnan tueksi sekä kylteri- ja ekonomijäsenten käyttöön
- Kattava koulutusosalakohtainen palaute- ja arviointijärjestelmä: mukana kaikki kauppatieteellisiä tutkintoja tarjoavat yliopistot, kyselyiden palautusprosentit pääsääntöisesti korkeita
- Kokonaisuus aidon yhteistyön ja sitoutumisen tulos, omistajuus ja vastuu kehittämisestä jaettu

Palautetta ekonomikoulutuksesta –osioita

- Vuosittain raportoidaan [Vastavalmistuneiden palaute](#) (KTM, aik. myös KTK): tuottaa palautetta ja tietoa kauppatieteilijöiden koulutuksesta, osaamisesta, imagosta ja työllistymisestä (sisällöt pääosin yhteiset, tarkistetaan kahden vuoden välein; jatkuva valmistumishetken tiedonkeruu)
- Kahden vuoden välein raportoidaan [Viisi vuotta aikaisemmin valmistuneiden](#) kauppatieteiden maisterien uraseurantakysely joka tuottaa tietoa myös näkemyksistä omasta osaamisesta (yhteistyö Aarresaari-verkoston uraseurantahankkeen kanssa, aineisto hankitaan verkostolta)

Toisinaan toteutetaan / toteutettu myös

- Kauppatieteiden tohtorien työllistyminen tutkinnon suorittamisen jälkeen sekä näkemykset tohtorinkoulutuksen sisällöistä (yhteistyö Aarresaari-verkoston uraseurantahankkeen kanssa)
- Työnantaja- ja esimiespalaute ekonomien osaamisesta ja kilpailukyvystä työmarkkinoilla
- Kandipalaute (aik. YOPALA): vuoden 2015 KTK-aineisto raportoitavana (ensimmäinen kerta lajissaan), jatko harkinnassa
- Lisäksi muita kertaluonteisia selvityksiä tilanteen ja tarpeen mukaan (teemoina olleet mm. opiskelijavalinta, vaihto-opiskelusta saadut kokemukset, kauppatieteellisen alan markkinointi, yo-kunta- tai ainejärjestötoiminnan koetut vaikutukset työllistymisen kannalta sekä opetushenkilöstön laatunäkemykset)
- Koontiraportit yksittäisten raporttien keskeisimmistä löydöksistä (synteetit eri teemoista)

Palautetta ekonomikoulutuksesta –kokonaisuuden pääasiallinen työnjako

- Suomen Ekonomit:
  - Suunnittelee kokonaisuutta vuositasolla ja yksittäisten osioiden toteutusta
  - Organisoii ja kustantaa aineiston analysoinnin ja raportoinnin (raportoijat haetaan tapauskohtaisesti)
  - Tulosten esittely yliopistoyksiköissä (kysynnän mukaan) sekä niistä viestiminen
- Yliopistot (ns. opintopäällikkörinki ensisijaisesti)
  - Selvitystarpeiden ja raportointitapojen (ml. ajallinen rytmitys) ideointi
  - Sisältöjen kommentointi
  - Kyselylomakkeiden toimittaminen vastaajille
- *Jatkuva vuoropuhelu keskeisessä asemassa (myös ABS:n eli Suomen kauppatieteellisten yliopistoyksiköiden yhdistyksen kanssa)*

Keskeisiä arviointiteemoja (vakituiset kyselyt)

- Millä perusteilla opiskelupaikka valittu
- Opintojen ja tutkielmien ohjaus
- Kansainvälisyys ja vaihto-opiskelukokemukset
- Yritysyhteistyö yliopistoissa
- Koulutuksen tuottamat työelämävalmiudet (omat vahvuudet & heikkoudet)
- Opiskelijoiden huomioonottaminen päätöksenteossa

Keskeisiä arviointiteemoja, jatkoa

- Täydentävän koulutuksen tarpeet
- Tärkeimmät työllistymisväylät
- Yrittäjäyys (yleisyys, asenteet, osaaminen)
- Palkkaus (myös yhdessä vuotuisen palkkatasotutkimuksen kanssa)
- Tyytyväisyys työtilanteeseen
- Mahdollisen työttömyyden taustalla koetut syyt
- Näkemykset siitä, ”mitä liikaa ja mitä liian vähän” opetuksessa / koulutuksessa

Huomioita palautekokonaisuudesta

- Kehitystyötä tehdään yhdessä, toimijat sitoutuneita yhteistyöhön (alan kokonaistarve oman yliopiston täsmätarpeen edelle)
- Pyrkimys verrata tuloksia vastaaviin aiempiin kehitystrendeihin ala- ja yliopistokohtaisesti
- Suomen Ekonomit käytettävissä myös viestinnässä ja tiedon ”pureksinnassa” eri yliopistoissa (mm. palautetilaisuudet yliopistoissa)
- Tavoite yliopistojen oman laatutyön tukeminen, ei ranking-listojen luominen
- Suomen Ekonomit koettu kauppatieteellisiä tutkintoja tarjoavien yliopistojen keskuudessa puolueettomana ja luotettavana raportoijatahona

Palautteen hyödyntämisestä

- Näkemys tuotetun tiedon hyödynnettävyydestä erittäin positiivinen (yhteydet mm. akkreditointiprosesseihin), hyödyntämisen tavat ja viralliset / epäviralliset foorumit vaihtelevat yksiköissä. Suomen Ekonomit käy näistäkin vuoropuhelua yliopistoyksiköiden kanssa.
- Palautteet apuna (suora lainaus yhden yliopiston vararehtorin ja dekaanin vastauksesta tiedusteluun):
  - tutkintojen sisältöjen ja rakenteen kehittämisessä
  - ohjelmien kehittämisessä
  - opetuksen sisältöjen ja laadun kehittämisessä

” (Yliopisto) pitää erittäin tärkeänä, että kauppatieteellisen alan yhteistyö koulutuksen laadun arvioinnissa jatkuu vähintään nykyisessä laajuudessaan. Valmistuneiden antama palaute, joka analysoidaan ja raportoidaan vuosittain, ekonomien urakehitysseuranta ja muut palauteosiot muodostavat kokonaisuuden, joka on välttämätön kauppatieteellisille yliopistoille. Suomen Ekonomit analysoi palautetiedon huolella ja käy esittelemässä tuloksia, joten yliopistojen on helppo hyödyntää sitä”.

Toinen lainaus toisen yliopiston opintopäälliköltä:

”Valmistuneiden palaute vuosittain ja lisäksi työelämässä olevien palauteraportit sekä muut ajankohtaiset raportit huomioidaan tiedekunnan koulutuksen suunnittelussa laajasti, taustatietona opetussuunnitelmien laadinnassa oppiaineissa ja myös laajemmin koulutusohjelmasuunnittelun tukena. Opintohallinto tekee raporteista koosteet, jotka vietään ja käsitellään aina koulutuksen kehittämisryhmissä sekä kandidaatti- että maisteritasolla, tiedekunnan johtoryhmässä ja tiedekuntaneuvostossa. Lisäksi niitä käytetään opiskelijoiden ohjauksessa esim. uraohjauksen välineenä. Uusien opiskelijoiden infoissa ja muissa infoissa kerromme mm. esimiespalautteista saatua tietoa ekonomien vahvuuksista ja heikkouksista. Raportteja käytetään myös uusien opiskelijoiden rekrytoinnin tukena ja markkinointimateriaalia laadittaessa. Suomen Ekonomien raportit toimivat lähteenä pääsääntöisesti aina, kun kuvaamme itseämme ja toimintaamme esim. toimintakertomuksissa.

Kiitos!

Viivi ja Wagner

